

Бүгү чурттарның пролетарийлары. каттыжыңар!

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-нин Дээди
Советинин болгаш Министрлер Чөвүлелинин органы

№ 77 (11575)

1981 чылдың апрель 1, среда

1925 чылда
үлдүстүттүң

Өртүз 2 көр.

СЭКП ТК-ДА БОЛГАШ СССР-НИН МИНИСТРЛЕР ЧӨВҮЛЕЛИНДЕ

«Уругларым өг-бүлелерге күрүне дузаламчызын күштөлдүр талазы-биле хемчеглер дугайында» болгаш «Чонун социал хандырылгазын улам ынай экижидер талазы-биле хемчеглер дугайында» доктааларын СЭКП Төп Комитети болгаш СССР-нин Министрлер Чөвүлели хүлээп алган.

«Уругларым өг-бүлелерге күрүне дузаламчызын күштөлдүр талазы-биле хемчеглер дугайында» доктаалда демдегелгелер болза, чонун чагыл чоруун бедиреринче улаанын кыны Коммунист партия болгаш Совет күрүне чыгыш чок чорутушкан, чонун озулдегиле база анык салгалдын кижиздилгезинге ыңне таарымчалыг байдалдарын тургузарыч уруг кижиздилгелер улаанын турар.

Уруглар кижиздилгелерге өг-бүлелерге дузаламчызын СЭКП ТК болгаш СССР-нин Министрлер Чөвүлели бистин инити-дегилерин социал программанын чутула улаанын кыны кылдыр көрүшкөн, уруглар-лык хой-шын болгаш өг-бүлелер кижиздилгелерин боттук хол-баштырарын хандыра, ажил-дап турар илерин байданын чингедир, анык өг-бүлелерин амыдап, чурттаарында таарымчалыг байдалдарын тургузур сорулга-биле уругларым өг-бүлелерге күрүне дузаламчызын күштөлдүрүшкөн немелде хемчеглерин боттандыра чутула деп санаан. Доктаалда айтканы болза:

Бир чылдан эвээр эвес инити күш-ажыл стаажыг ажил-дап турар илерге, а ол иш-каш ажилдап өрөшкөн турар херэженилерге уругун бир хар ным чедир доруктур таалазы-биле чамдыктыг төлөр шөлүн чурттуг райондарын азын-биле үе-чадар барымдаалар 1981 чылдан эгелеп доктаалдыр. Ол шөлүн Брак-чы Чөөп чүктү, Сибирини райондарында болгаш чурттуг сонгу райондарында айда 50 рубль хемчеглери, артык район-дарыга айда 35 рубль хемчеглери кылдыр төлөр.

Айтканын шөлүн доктаалдары-биле хемчеглер ажилдап турар херэженилерге бичин уругун бидүр чартыг хар ным чедир, а оон сонда ийи хар ным чедир доруктур таалазы-биле төлөр чок немелде шөлүн үзүлүшкөн чок инити күш-ажыл стаажыг болгаш мөргөшкөн талазы-биле ажил стааж күштүг херэженилерге ажилдап, бээр эрген доктаалды.

Чап болган бичин уругларын доруктур таалазы-биле шөлүнн хуусаазын уладыр база төлөвүнн дегиле бедир таалазы-биле хемчеглерин боттандыра оон ийи беш чылда үргүлүшээр.

Уруглар садарында болгаш асылдеринин, улаан хунуг шөлаларын болгаш бөлүктөрүн, пионер лагерлеринин болгаш өскө-даа уруглар албан черлеринин четкини бүгү талазы-биле калбарыны оон бирги болгаш оон ийи беш чылда-да хандыра. Школа назын чептеринин доктаал болгаш сезонун албан черлеринге херэженилер улам-ла долу хандыра, инитиле бүү-рүлгезинге херэженилерин киржалгезинин депсели бедик

райондарда ол албан черлеринин чептеринин эң чокку чылдарда чылдарын планнар төлөвлөдөрүн айтканын СССР-нин Күрланынга, эки-дешкен республикаларын Министрлер Чөвүлелинде, СССР-нин министрлеринин чыгаш ведомстволарында болгаш ведомстволарында дааскан.

Эргежок чутула таварылар-дарда бичин уругларын көндүрүр, оон инитиле херэженилер болгаш байырактар хунисиле ажаар, школа назын чептеринин албан черлерин азы бөлүктөрүн тургузар, райондарын болгаш ведомстволарын уруглар асылдеринге база садарында олутур салуун калбаа-биле практикалар ужурут.

Уруглар асылдерин, асыл-сатарын асыл бөлүктөрүн болгаш уруглар бажынарын мергежилди калбар-биле хандыра төлөдө, оон бирги беш чылда ол албан черлеринде ажилдап турар медицина естраларында, уруглар садарынын кижиздилгелеринге доктаалдыг 8 шактыг ажил хунун болгаш 36 хунуг шөлүнн тыпырын шипитирээр.

Школа назын чептеринин албан черлеринге ажил-каш чарыдаарын норма-ларын боттандыра чутула турар херэженилерге уругун бир хар ным чедир доруктур таалазы-биле чамдыктыг төлөр шөлүн чурттуг райондарын азын-биле үе-чадар барымдаалар 1981 чылдан эгелеп доктаалдыр. Ол шөлүн Брак-чы Чөөп чүктү, Сибирини райондарында болгаш чурттуг сонгу райондарында айда 50 рубль хемчеглери, артык район-дарыга айда 35 рубль хемчеглери кылдыр төлөр.

Айтканын шөлүн доктаалдары-биле хемчеглер ажилдап турар херэженилерге бичин уругун бидүр чартыг хар ным чедир, а оон сонда ийи хар ным чедир доруктур таалазы-биле төлөр чок немелде шөлүн үзүлүшкөн чок инити күш-ажыл стаажыг болгаш мөргөшкөн талазы-биле ажил стааж күштүг херэженилерге ажилдап, бээр эрген доктаалды.

Чап болган бичин уругларын доруктур таалазы-биле шөлүнн хуусаазын уладыр база төлөвүнн дегиле бедир таалазы-биле хемчеглерин боттандыра оон ийи беш чылда үргүлүшээр.

мелде шөлүн алыр эргени тыпыс.

Азыр уругун ажаарын төлөвлөдөрүн хуусаазын оон бирги беш чылда 14 хун чедир уладыр болгаш ам күштүг хоолула бар турга-нынга немешкөн хунисиле шөлүнн 50 хуузу хемчеглге төлөдөр.

Бичин уруглардыг өг-бүлелерин материалдыг ханды-рылгазын бедир таалазы-биле элээн хой дараазында хемчеглерин доктаалда айткан: Ажилдап турар азы ажил-давын өрөшкөн турар илерге оон бирги беш чылда хары улаа тыпыс күрүне дузаламчызын баштайгы уругун бо-жаанда 50 рубль хемчеглди, ийи болгаш үшкү уругларын божаанда 100 рубль хемчеглди кылдыр доктаалдыр болгаш дөрүкү база дараазында уругларын божаанда тыпыс дузаламчызын азы хемчеглдерин херэженилерге ажил-дамын хемчеглди 16 хар Асыл назын бир уругта олаштыр 1981 чылда эй са-ныла 20 рубль чедир бедир (стипендия албайн) өрөшкөн турар илерге — уругу 18 хар ным чедир төлөдөр.

Беш болган оон-даа хой уругларын азы чамдык-ла инитиле болган уругун азыр өрөшкөн ажил-каш ажил-дамын хемчеглди херэженилерге пенсия тыпысраа назын талазы-биле немелде хемчеглдерин 1981 чылда доктаалдыр көрдүгөн.

Бичин уруглардыг өг-бүлелер болгаш чад өлгөшкөн күрүсүнн чуртала шөлүн, а ол иш-каш хуусаала база кооператив тузуушкан чуртала бажынын алыр та-лазы-биле артык эргелерин болгаш калбары таалазы-биле чамдык хемчеглери то-дараалды айткан. Ог-бүлелерин кижиздилгелерин эвээр ха-маатылардан тирт уладыр-туу чад өлгөшкөн бажынын чад үеинде сойгаар бир чыл хуусаа инитиле олардан тир-тин оон бирги беш чылда кооператив шипитирээр.

Бичин уругларга херектиг бараанарын үрүмкесте сад-дар күрүне өрөшкөн чингел-дегил болгашын политик-казын моон сонгаар-даа үр-гүлүшээр эргежок чутула деп санаан. Бичин уругларга херектиг бараанарын бүү-рүр турар министрстволарын болгаш бүүрүлгелерин ол бараанарга хамаарыштыр орулгазын депсели айткан: өг-бүлелерин херэжени-лерин хандыра дээр ханды-салгалын бедик болгаш бичин уругларын чонга херек-тиг чинг өрөшкөн бараанарын бүүрүр эвээр бол-бас деп айткан.

Ог-бүлелер күш-ажыл чин-гелер болгаш бажында ажил-каш кылдыра үеи кызыр сорулга-биле салгалын хой-инитини чептеринин, амырал хандырылгазын

бүүрүлгелеринин ажилын шипитирди экижидер талазы-биле сорулгаларын доктаал-да тодаргалган.

Сааттыг херэженилерин болгаш бичин уругларын ка-дыкчылар камгалаар база быгылаар сорулгалыг хем-чеглерин системезин боттан-дыра айткан. Оон бирги беш чылда пионерлер лагер-леринге күтөкчалар өртүнн таалазы-биле немелде хемчег-лерин доктаалдыр, өг-бүлелеринин хандырылгазын педсовет-тарын болгаш өскө-даа ка-дыкчылар албан черлеринин четкини улам ынай калбар-тырын хандыра көрдүгөн.

Демографиянын өг-бүленин, ажал-кадай болгашын тип-тизирин, бичин уругларын кижиздилгелерин, чонун ка-дыкчылар быгылаарын, оон ажитыг дашталыгын организастарынын талазы-биле, социалист инитилелдин мораль талазы-биле элээн үчүлдеринин бирээни болур өг-бүлени быгылаар сорулгалыг кижиздилгелер ажи-лын күштөлдүр таалазы-биле номнарын паразарын көүдө-дир дугайында хамаарышкан организастарга айтмышкы-нарын берген.

«Чонун социал хандырыл-ганын улам ынай экижидер талазы-биле хемчеглер дугайында» доктаалда демдегелгелер болза, совет хамаатыларын назылган кыраалда, араан-да ажилдап турар бирги азын кижиздилгелерге, а ол иш-каш азыраар кижиздилгелерге, материалдыг хандырыл-ганын азыр эргелерин боттанды-ра берген социал ханды-рылгазын күрүне системезин бичин чуртуушта социал-экономика хандырылгазын түнелде тургусту-ган болгаш доктаалды сый-лап турар.

Социал хандырылганын сис-темазын экижидер сорулга-биле ажилдыларын болгаш албан-хаакчыларын назыл-гарын талазы-биле пенсия-зынын адык хемчеглери 1981 чылда айда 50 рубль чедир бедир, а ол иш-каш инитиле болгаш азыраар кижиздилгелерге таварыла-да пенсияларын адык хемчеглдерин улаатыра көрдүгөн. Кооператив кижиздилгелерин назыл-гарын талазы-биле пенсиязынын адык хемчеглери оон бирги беш чылда айда 40 рубль чедир көүдө-дир, инитиле болгаш азыраар кижиздилгелерге таварыла-да пенсияларын адык хемчеглдерин улаатыра көрдүгөн. Кооператив кижиздилгелерин назыл-гарын талазы-биле пенсиязынын адык хемчеглери оон бирги беш чылда айда 40 рубль чедир көүдө-дир, инитиле болгаш азыраар кижиздилгелерге таварыла-да пенсияларын адык хемчеглдерин улаатыра көрдүгөн.

Моон мурунда 10 ажит чылдар бүүрүгээр пенсияже үнө ажитыларын болгаш албан-хаакчыларын инитиле пенсияларын мурунда ал-ган пенсияларын хемчегл-дерин оон бирги беш чылда бедир болгаш дөмө хевирин квалификациянын ажил-кашчыларын амыралдыр турар пенсияларын дегиле оларын пенсияларын чокчу-ладыр. Бо хемчеглерин айда 60 рубльден эвээр пенсия ал

турар пенсионерлерге хама-арыштыр бирги ээлгелде бот-тандыра. Айтканы хемчеглери оон ийи беш чылда чору-дарын үргүлүшээр.

Азы-чурттуг Уруг дайын-нын кижиздилгелерин амырал-гал байдаларын улам ынай экижидер талазы-биле хемчег-лерин амы беш чылда бот-тандыра көрдүгөн. СССР-нин Министрлер Чөвүлелинге чотур саналарын ВПС-биле кады кирерин СССР-нин Күш-ажыл куркомитетинге, СССР-нин Күрланынга, СССР-нин Сан министрствозунга болгаш СССР-нин Кам-галды министрствозунга даас-кан.

Назылган кырааларга бол-гаш инитилелде бажы-ин-тернаттар четкини ады кал-барып, азыраар чамдык-лыга, байдалын болгаш социал-адырал хандырыл-ганын депсели бедирин хандыра дугайында айтмыш-кыларын адылашкан рес-публикаларын Министрлер Чөвүлелинге болгаш Ко-лоостарын адылаш чөвүлелин-ге берген. Назылган кырааларын болгаш инитилелдерин бажы-интернаттарга ады-чеге, ам айлаанга болгаш өскө-даа херэженилерге азыраалын нормаларын оон бирги беш чылда ортумаа-биле 20-25 хуу көндүрээр.

Инитилел бүүрүлгезинге болгаш долу эвээр шактыг ажит хунунун байдалдарында бажы бажында ажилда пен-сияларын киржиринге ага-лар калбары таалазы-биле хемчеглерин ажилда кылдыр болгаш боттанды-ра берген инитилелдерин рес-публикаларын Министрлер Чөвүлелинге, СССР-нин министр-стволарына болгаш ведом-стволарына сүмелээр.

Дайынны болгаш күш-ажылдын хоочунарын, күш-ажыл кыдын шываас хамаатыларын дилгелеринге болгаш херэженилерге кижиздилгелерин күштөлдүр, хоолула көрдүгөн чингел-дерин болгаш артык эргелерин оларга албан тыпысраа шыгымын контролду боттанды-ра берген инитилелдерин рес-публикаларын министри-тарын ТК-ларынга, партиянын край-комнарынга, обкомнарынга болгаш райкомнарынга, эки-дешкен болгаш автономит-лелдерин болгашын Министр-лер Чөвүлелинге, уузе депу-таттарын крайлар, областар болгаш районнар Советтери-нин хукукнарынга доктаал-дааскан.

Айтканы хемчеглерин бот-тандыра чуртуушкан болгаш рес-публикаларын дугайында са-наларын ВПС-тин, сонур-галды министрстволарын болгаш ведомстволарын кир-жилгелерге белетээр болгаш СССР-нин Министрлер Чөвүлелинге кирерин СССР-нин Күш-ажыл куркомитетинге, СССР-нин Күрланынга болгаш СССР-нин Сан мини-стрствозунга СССР-нин Ми-нистрлер Чөвүлели дааскан.

Айтканы хемчеглерин бот-тандыра чуртуушкан болгаш рес-публикаларын дугайында са-наларын ВПС-тин, сонур-галды министрстволарын болгаш ведомстволарын кир-жилгелерге белетээр болгаш СССР-нин Министрлер Чөвүлелинге кирерин СССР-нин Күш-ажыл куркомитетинге, СССР-нин Күрланынга болгаш СССР-нин Сан мини-стрствозунга СССР-нин Ми-нистрлер Чөвүлели дааскан.

СОВЕТ-МООЛ ЭКИПАЖТЫН УЖУДУУШКУНУ ЧЕДИИШКИНИНГ ДООЗУЛГАН

Космонавтылар Владимир Джанибеков биле
Жүгдэрдэмидийн Гуррагча Черде эеп келген
СЭТА-НЫН ДЫҢНАДЫ

Орбитаның «Салют-6» — «Союз Т-4» — «Союз-39» комплекзининг бортунга кады шипчилелерин болгаш шенелдерин чедишкенин сөөндө корабльдин командири Совет Эвилелинин Маадыры СССР-нин ужулукчу-космонавтызы Владимир Джанибеков болгаш космонавт-шипчилекчи, Моол Арат Республиканың хамаатызы Жүгдэрдэмидийн Гуррагча составтыг каттышкан экипаж 1981 чылдың март 30-де Москваның-биле 14 шак 42 минута турда Черде эеп келген. Космонавт эштер Иоваленко биле Савиних «Салют-6» станцияда ажилын уламчылаашкан.

«Союз-39» корабльдин бадыр апаады Совет Эвилелинин чедишкенин айт-тыг районунда — Джезнаган хоорайнын элээн муруну-чөөн талазында 170 километр черде эеп хонупкан. Черге хонганын сөөндө эштер Джанибеков биле Гуррагчаның кадыкшыл байлалы эки.

Орбитаның «Салют-6» — «Союз Т-4» — «Союз-39» комплекзининг бортунга каттышкан экипажын ажилын үезинде Совет Эвилелинин болгаш Моол Арат Республиканың эртемденеринин кады белетирин, планнаттыг шипчилелдер бол-гаш шенелдер чедишкенин доозулган.

Космонавтылар Иоваленко, Савиних, Джанибеков, Гуррагча олар Черниң бойдус курлавырларын шипчилээр болгаш долгандыр турар бойдушту өрөшкөн көр сорулга-биле курга черин болгаш Делегит онеанын акавотизинин чамдыг деишкээр райондарын чуртунга тырттыган.

Бир бүүрүлгезинге өг-бүлелерге чотур холуза бээрин болгаш холуксаа-бүү-мелдерин дачырынын байдалдарын улам ынай өрөшкөн чөөр, ол ышка аарташ-кын нүжү сөзүс турда чаа каттыгышкыны алыр сорулга-биле кады чамдыг технология шенелдерин күстөткен. Эртем-техниктиг аны-бүрү сорулгаларын космоска шипчилээр дээр объекттеринин голографиялыг хевир-дүзүлүшүн бичи-ринин болгаш дачырынын чаа методдарын инитирип чачкытар таалазы-биле шенелдер ужулукчу программанын чутула кээр болган.

Кижинин организминге болгаш биолоттуг объекттеринин өзүп сайзыраарыга космоска ужулукчу факторларын салдарын өрөшкөн таалазы-биле улуг хемчегл-ди эмнеге-биолоттуг шипчилелерин болгаш шенелдерин боттандырып чоруткан. «Салют-6» станцияда боттандырылган ажилын үезинде моон мурундагы каттышкан экипажтарын эгелээн шипчилелерин уламчылаан.

Орбитаның «Салют-6» — «Союз Т-4» — «Союз-39» комплекзининг бортунга шип-чилелеринин кадыкшыл программанын күстөткенин түнелде социалист дөм кат-тыгыштыг чурттарын улус ажил-агыйн база космос эртемни болгаш техника-зын улам ынай хөгүмдеринин эрге-ажыктарына таарышты ажилдап алаар чаа сан-мелдер адыган.

«Интеркосмос» программанын өзүгээр космоска ээлгелгил ужулукчу шип-чилелеринин сорулгаларын тайкыны болгаш эртем-техниктиг депселинн нүүрүн-де космос дегиле шипчилелерин болгаш шипчилелерин алыр аны-бүрү социалист чурттарын үр-түлелгил кады ажилдап алыр чаа үлөү-чиркөө болур.

Моол улусчу революциянын тилкелеринде бээр 60 чылынын чылында моол космонавтынын киржилгези-биле космоска боттандырган кады ужулукчу шипчилелер болгаш моол улустарын хой чылдарда бузурбас найралын улам ыңайгы хөг-мүлдери болгаш быгыгышкыны болуп турар.

Совет Эвилелинин Маадыры СССР-нин ужулукчу-космонавтызы эш В. А. Джанибековту Ленин ордени-биле болгаш «Алдын Сылдыс» ийгилиг медалы-биле шаңнаар дугайында

СССР-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН
ЧАРЛЫ

Орбитаның «Салют-6» — «Союз Т-4» — «Союз-39» комплекзининг бортунга кады шипчилелерин болгаш шенелдерин чедишкенин сөөндө корабльдин командири Совет Эвилелинин Маадыры СССР-нин ужулукчу-космонавтызы Владимир Джанибеков болгаш космонавт-шипчилекчи, Моол Арат Республиканың хамаатызы Жүгдэрдэмидийн Гуррагча составтыг каттышкан экипаж 1981 чылдың март 30-де Москваның-биле 14 шак 42 минута турда Черде эеп келген. Космонавт эштер Иоваленко биле Савиних «Салют-6» станцияда ажилын уламчылаашкан.

«Союз-39» корабльдин бадыр апаады Совет Эвилелинин чедишкенин айт-тыг районунда — Джезнаган хоорайнын элээн муруну-чөөн талазында 170 километр черде эеп хонупкан. Черге хонганын сөөндө эштер Джанибеков биле Гуррагчаның кадыкшыл байлалы эки.

Орбитаның «Салют-6» — «Союз Т-4» — «Союз-39» комплекзининг бортунга каттышкан экипажын ажилын үезинде Совет Эвилелинин болгаш Моол Арат Республиканың эртемденеринин кады белетирин, планнаттыг шипчилелдер бол-гаш шенелдер чедишкенин доозулган.

Космонавтылар Иоваленко, Савиних, Джанибеков, Гуррагча олар Черниң бойдус курлавырларын шипчилээр болгаш долгандыр турар бойдушту өрөшкөн көр сорулга-биле курга черин болгаш Делегит онеанын акавотизинин чамдыг деишкээр райондарын чуртунга тырттыган.

Бир бүүрүлгезинге өг-бүлелерге чотур холуза бээрин болгаш холуксаа-бүү-мелдерин дачырынын байдалдарын улам ынай өрөшкөн чөөр, ол ышка аарташ-кын нүжү сөзүс турда чаа каттыгышкыны алыр сорулга-биле кады чамдыг технология шенелдерин күстөткен. Эртем-техниктиг аны-бүрү сорулгаларын космоска шипчилээр дээр объекттеринин голографиялыг хевир-дүзүлүшүн бичи-ринин болгаш дачырынын чаа методдарын инитирип чачкытар таалазы-биле шенелдер ужулукчу программанын чутула кээр болган.

Кижинин организминге болгаш биолоттуг объекттеринин өзүп сайзыраарыга космоска ужулукчу факторларын салдарын өрөшкөн таалазы-биле улуг хемчегл-ди эмнеге-биолоттуг шипчилелерин болгаш шенелдерин боттандырып чоруткан. «Салют-6» станцияда боттандырылган ажилын үезинде моон мурундагы каттышкан экипажтарын эгелээн шипчилелерин уламчылаан.

Орбитаның «Салют-6» — «Союз Т-4» — «Союз-39» комплекзининг бортунга шип-чилелеринин кадыкшыл программанын күстөткенин түнелде социалист дөм кат-тыгыштыг чурттарын улус ажил-агыйн база космос эртемни болгаш техника-зын улам ынай хөгүмдеринин эрге-ажыктарына таарышты ажилдап алаар чаа сан-мелдер адыган.

«Интеркосмос» программанын өзүгээр космоска ээлгелгил ужулукчу шип-чилелеринин сорулгаларын тайкыны болгаш эртем-техниктиг депселинн нүүрүн-де космос дегиле шипчилелерин болгаш шипчилелерин алыр аны-бүрү социалист чурттарын үр-түлелгил кады ажилдап алыр чаа үлөү-чиркөө болур.

Моол улусчу революциянын тилкелеринде бээр 60 чылынын чылында моол космонавтынын киржилгези-биле космоска боттандырган кады ужулукчу шипчилелер болгаш моол улустарын хой чылдарда бузурбас найралын улам ыңайгы хөг-мүлдери болгаш быгыгышкыны болуп турар.

Совет Эвилелинин Маадыры СССР-нин ужулукчу-космонавтызы эш В. А. Джанибековту Ленин ордени-биле болгаш «Алдын Сылдыс» ийгилиг медалы-биле шаңнаар дугайында

СССР-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН
ЧАРЛЫ

Орбитаның «Салют-6» — «Союз Т-4» — «Союз-39» комплекзининг бортунга кады шипчилелерин болгаш шенелдерин чедишкенин сөөндө корабльдин командири Совет Эвилелинин Маадыры СССР-нин ужулукчу-космонавтызы Владимир Джанибеков болгаш космонавт-шипчилекчи, Моол Арат Республиканың хамаатызы Жүгдэрдэмидийн Гуррагча составтыг каттышкан экипаж 1981 чылдың март 30-де Москваның-биле 14 шак 42 минута турда Черде эеп келген. Космонавт эштер Иоваленко биле Савиних «Салют-6» станцияда ажилын уламчылаашкан.

«Союз-39» корабльдин бадыр апаады Совет Эвилелинин чедишкенин айт-тыг районунда — Джезнаган хоорайнын элээн муруну-чөөн талазында 170 километр черде эеп хонупкан. Черге хонганын сөөндө эштер Джанибеков биле Гуррагчаның кадыкшыл байлалы эки.

Орбитаның «Салют-6» — «Союз Т-4» — «Союз-39» комплекзининг бортунга каттышкан экипажын ажилын үезинде Совет Эвилелинин болгаш Моол Арат Республиканың эртемденеринин кады белетирин, планнаттыг шипчилелдер бол-гаш шенелдер чедишкенин доозулган.

Космонавтылар Иоваленко, Савиних, Джанибеков, Гуррагча олар Черниң бойдус курлавырларын шипчилээр болгаш долгандыр турар бойдушту өрөшкөн көр сорулга-биле курга черин болгаш Делегит онеанын акавотизинин чамдыг деишкээр райондарын чуртунга тырттыган.

Бир бүүрүлгезинге өг-бүлелерге чотур холуза бээрин болгаш холуксаа-бүү-мелдерин дачырынын байдалдарын улам ынай өрөшкөн чөөр, ол ышка аарташ-кын нүжү сөзүс турда чаа каттыгышкыны алыр сорулга-биле кады чамдыг технология шенелдерин күстөткен. Эртем-техниктиг аны-бүрү сорулгаларын космоска шипчилээр дээр объекттеринин голографиялыг хевир-дүзүлүшүн бичи-ринин болгаш дачырынын чаа методдарын инитирип чачкытар таалазы-биле шенелдер ужулукчу программанын чутула кээр болган.

Кижинин организминге болгаш биолоттуг объекттеринин өзүп сайзыраарыга космоска ужулукчу факторларын салдарын өрөшкөн таалазы-биле улуг хемчегл-ди эмнеге-биолоттуг шипчилелерин болгаш шенелдерин боттандырып чоруткан. «Салют-6» станцияда боттандырылган ажилын үезинде моон мурундагы каттышкан экипажтарын эгелээн шипчилелерин уламчылаан.

Орбитаның «Салют-6» — «Союз Т-4» — «Союз-39» комплекзининг бортунга шип-чилелеринин кадыкшыл программанын күстөткенин түнелде социалист дөм кат-тыгыштыг чурттарын улус ажил-агыйн база космос эртемни болгаш техника-зын улам ынай хөгүмдеринин эрге-ажыктарына таарышты ажилдап алаар чаа сан-мелдер адыган.

«Интеркосмос» программанын өзүгээр космоска ээлгелгил ужулукчу шип-чилелеринин сорулгаларын тайкыны болгаш эртем-техниктиг депселинн нүүрүн-де космос дегиле шипчилелерин болгаш шипчилелерин

